

Súd: Okresný súd Trnava
Spisová značka: 38Pc/21/2021
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2121206073
Dátum vydania rozhodnutia: 22. 09. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Linda Anovčinová
ECLI: ECLI:SK:OSTT:2022:2121206073.4

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Trnava sudkyňou Mgr. Lindou Anovčinovou v právnej veci navrhovateľky: T. Q. U., Q.. XX.XX.XXXX, trvale bytom Q. R. XXXX/XC, Š., zastúpená: Palkovič advokátska kancelária s.r.o., so sídlom Kapitulská 20, Trnava, IČO: 47 255 609, proti osobe povinnej platiť výživné: J. U., Q.. XX.XX.XXXX, trvale bytom M. XXX/XXA, O., zastúpený: Advokátska kancelária Lányiová, s.r.o., so sídlom Nám. sv. Michala 11, Hlohovec, IČO: 47 258 535, o zvýšenie výživného pre plnoleté dieťa, takto

rozhodol:

I. Vyživovacia povinnosť osoby, ktorá je povinná platiť výživné voči navrhovateľke sa zvyšuje zo sumy 130,- Eur mesačne na sumu 180,- Eur mesačne, ktoré výživné je osoba povinná platiť výživné povinná platiť vždy do 15. dňa každého mesiaca vopred k rukám navrhovateľky, a to s účinnosťou od 14.10.2021.

II. Nedoplatok na zročnom výživnom za obdobie od 14.10.2021 do 30.09.2022 vo výške 577,54 Eur sa osobe povinnej platiť výživné povoľuje zaplatiť v pravidelných mesačných splátkach po 30,- Eur spolu s bežným výživným k rukám navrhovateľky počnúc mesiacom nasledujúcim po právoplatnosti rozsudku, s tým, že v prípade omeškania sa s plnením čo i len jednej splátky stane sa splatným celý dlh.

III. Vo zvyšku návrh z a m i e t a.

IV. Týmto sa m e n í rozsudok Okresného súdu Trnava č.k. 11P/77/2016-82 zo dňa 24.01.2017 v časti určenia výšky bežného výživného na medziasom plnoletú navrhovateľku a platobného miesta.

V. Žiaden z účastníkov n e m á nárok na náhradu trov konania.

o d ô v o d n e n i e :

1. Okresnému súdu Trnava bol dňa 14.10.2021 doručený návrh navrhovateľky na zvýšenie výživného pre plnoleté dieťaťa, ktorým sa navrhovateľka domáhala zvýšenia výživného voči povinnému otcovi zo sumy 130,-Eur na sumu 250,-Eur mesačne od podania návrhu. V návrhu uviedla, že od septembra 2019 bola evidovaná na úrade práce. Strednú školu ukončila v máji 2021. Posledné výživné jej povinný poslal za mesiac august 2019. Od poslednej úpravy výživného uplynulo 5 rokov. V tom čase bola študentkou strednej školy a teraz študuje na vysokej škole, čím sa podstatne zmenili jej pomery a vzrástli jej náklady.

2. Povinný z vyživovacej povinnosti vo vyjadrení k návrhu uviedol, že navrhovateľka zavádza, pretože asi rok býva u svojho priateľa v prenajatom byte. Stretával sa s ňou a snažil sa jej pomôcť aj po finančnej stránke. Absolvovala kurz kozmetičky a začala vykonávať tetovanie obočia. Pochyboval o tom, že navrhovateľka bude schopná vysokú školu zvládať, pretože mala veľké problémy zvládnuť strednú školu. Navrhovateľka je podľa jeho názoru schopná sama sa živiť svojou podnikateľskou činnosťou. Pracuje ako SZČO v oblasti upratovacích služieb. V súčasnej pandemickej situácii s ním veľká časť firiem

prerušila upratovacie služby. Má ešte jednu školopovinnú dcéru Y., Q.. XX.XX.XXXX, ktorú prijali na súkromnú školu v U.. Jeho finančná situácia mu neumožňuje platiť výživné vo výške 250,- Eur mesačne.

3. Súd vo veci vykonal dokazovanie oboznámením sa s návrhom navrhovateľky, vyjadrením povinného a navrhovateľky, nimi predloženými listinnými dôkazmi, ako aj dôkazmi obsiahnutými v spise, obsahom spisu Okresného súdu Trnava sp.zn. 11P/77/2016, výsluchom účastníkov konania, pričom zistil nasledovný skutkový stav.

4. Z obsahu spisu Okresného súdu Trnava sp.zn. 11P/77/2016 vyplýva, že rozsudkom Okresného súdu Trnava č.k. 11P/77/2016-82 zo dňa 24.01.2017, právoplatným dňa 10.03.2017, zvýšil výživné otca na vtedy maloletú T. Q. zo sumy 100,- Eur mesačne na sumu 130,- Eur mesačne. Z obsahu uvedeného spisu ďalej vyplýva, že navrhovateľka mala v tom čase 17 rokov a navštevovala strednú školu, trpela celiakiou. Obaja rodičia mali ešte ďalšiu vyživovaciu povinnosť k maloletému dieťaťu, ktoré pochádzalo z ich vzťahov s novými partnermi, s ktorými žili v spoločnej domácnosti. Matka dosahovala priemernú čistú mesačnú mzdu vo výške 546,23 Eur. Matkin partner dosahoval priemerný príjem 1.372,10 Eur v čistom a mal vyživovaciu povinnosť voči maloletému dieťaťu z predchádzajúceho vzťahu. V prípade otca, ktorý pracoval ako živnostník vychádzal súd z priemernej čistej mzdy vo výške 700,- Eur mesačne, nakoľko vykonávanie upratovacích služieb, kde podľa jeho tvrdení dosahoval čistý príjem vo výške 840,- Eur, avšak po odrátaní výplaty jeho partnerke vo výške 300,- Eur, len 540,- Eur, považoval súd za vzdanie sa výhodnejšieho zamestnania. Partnerka otca mala príjem vo výške 300,- Eur a žiadne ďalšie vyživovacie povinnosti.

5. Z potvrdenia navrhovateľky o návšteve školy zo dňa 05.09.2022 vyplýva, že od 01.10.2021 študovala v študijnom programe manažment a ekonómia verejnej správy v dennej forme a od 15.07.2022 je študentkou dennej formy 2. ročníka v študijnom programe verejná správa.

6. Z potvrdenia Ambulancie klinickej imunológie a alergológie zo dňa 09.09.2022 vyplýva, že navrhovateľka trpí laktózovou intoleranciou.

7. Z potvrdenia o príjme navrhovateľkinej matky vyplýva, že je zamestnaná pre spoločnosť J. W. Y..N..K.. od 15.03.2022 a jej priemerný príjem v čistom za obdobie od 03/2022 do 08/2022 je vo výške 573,35 Eur.

8. Z potvrdenia o príjme partnera navrhovateľkinej matky vyplýva, že je zamestnaný pre spoločnosť F. Y. Y.. Y. N..K.. a jeho priemerný príjem v čistom za obdobie od 08/2021 do 07/2022 je vo výške 1.649,62 Eur.

9. Z lustrácie partnera matky v sociálnej poisťovni zo dňa 07.04.2022 vyplýva, že mu je vyplácaný invalidný dôchodok vo výške 489,60 Eur mesačne.

10. Z daňového priznania k dani z príjmov fyzickej osoby za rok 2019 súd zistil, že príjmy otca boli v roku 2019 vo výške 30.4570,50 Eur, výdavky vo výške 25.896,- Eur, základ dane vo výške 4.574,50 Eur. Z daňového priznania k dani z príjmov fyzickej osoby za rok 2020 súd zistil, že príjmy otca boli v roku 2020 vo výške 28.050,50 Eur, výdavky vo výške 22.747,66 Eur, základ dane vo výške 5.302,84 Eur. Z daňového priznania k dani z príjmov fyzickej osoby za rok 2021 súd zistil, že príjmy otca boli v roku 2021 vo výške 41.492,35 Eur, výdavky vo výške 35.898,51 Eur, základ dane vo výške 5.593,84 Eur.

11. Z oznámenia ÚPSVaR Trnava zo dňa 30.11.2021 vyplýva, že navrhovateľka nie je vedená v evidencii uchádzačov o zamestnanie, v evidencii bola vedená v dobe od 01.09.2019 do 08.08.2021, vyradená bola pre nespokojnosť, nakoľko sa nedostavila na úrad. Matka navrhovateľky je vedená v evidencii uchádzačov o zamestnanie od 01.11.2019. poberá prídavok na maloletú S., Q.. XX.XX.XXXX vo výške 25,50 a od 09/2021 poberá prídavok aj na navrhovateľku vo výške 25,50 Eur, iné dávky nepoberá.

12. Navrhovateľka v konaní počas výsluchu uviedla, že od 01.10.2021 je študentkou vysokej školy v Trnave, v dennej forme. Jej pravidelné mesačne výdavky sú strava 250,- Eur, pomerná časť nákladov na bývanie 45,65 Eur, tlačenie dokumentov do školy 10,- Eur, cestovné do školy 10,- Eur, lieky 30,- Eur, kozmetika a drogeria 50,- Eur, paušál, oblečenie, internet a voľný čas 100,- Eur. Výdavky spojené so štúdiom na vysokej škole mala zvýšené z dôvodu zakúpenia notebooku a učebníc spolu vo výške 685,- Eur (učebnice a ISIC preukaz 135,- Eur a notebook 550,- Eur). Výdavky má zvýšené z dôvodu celiakie a laktózovej intolerancie. Má tiež osteoporózu a skoliózu, na ktorú jej boli odporúčané rehabilitácie.

Rehabilitácie by mala absolvovať u nezmluvného fyzioterapeuta, pretože ten jej bol odporúčaný. Príspevok na kompenzáciu stravy z dôvodu celiakie poberá jej matka vo výške 39,40 Eur. Počas štúdia na vysokej škole si neprivyrába brigádnicu, nakoľko sa musí pripravovať do školy. Poprela tvrdenia povinného, že by si privyrábala úpravou obočia. Úpravu obočia robila len známym za náklady. Býva v spoločnej domácnosti s matkou, jej partnerom a mladšou sestrou, ktorá pochádza z ich vzťahu. Mladšia sestra navštevuje základnú školu. Nevlastní nehnuteľnosť. Bola vlastníčkou osobného vozidla značky Volkswagen Golf, ktoré počas konania predala za sumu 3.200,- Eur a zakúpila nové za sumu 3.800,- Eur. Na auto jej prispela stará matka. Jej matka bola od roku 2019 nezamestnaná. Zamestnala sa od 15.03.2022 s mesačným príjmom 770,- Eur v hrubom ako telefonická operátorka. Nie je vlastníčkou žiadnej nehnuteľnosti. Ani hnuťnú vec vyššej hodnoty. Býva spolu s matkou, jej partnerom a nevlastnou sestrou v 4 izbovom rodinnom dome v radovej zástavbe, ktorý je vo výlučnom vlastníctve matkinho partnera. Tento je zamestnaný ako v prípade posledného rozhodnutia súdu s príjmom približne 1.800,- Eur. Okrem nevlastnej sestry, ktorá pochádza z jeho vzťahu s jej matkou, má vyživovaciu povinnosť k plnoletej dcére, ktorá študuje na vysokej škole, má 23 rokov a prispieva jej na výživu sumou 260,- Eur mesačne. Povinný jej začal opäť prispievať na výživu až po začatí konania.

13. Povinný v konaní počas výsluchu uviedol, že nevedel, že navrhovateľka začala študovať na vysokej škole. Výživné naposledy uhradil tak ako uviedla v roku 2019, keď ukončila strednú školu. Pracuje na živnosť už 7 rokov a približne 4 roky vykonáva čistiace a upratovacie práce. Jeho príjem zo živnosti je 1.200,- Eur mesačne. Počas konania mu viaceré spoločnosti vypovedali zmluvy, a preto chce ukončiť živnosť a nájsť si zamestnanie. Má exekúcie, v akej výške nevedel uviesť, pretože sa nedokázal spojiť s exekútorom. Má nedoplatok na sociálnom poistení už druhý mesiac, pretože mu to finančne nevychádza. K jednotlivým položkám uvedeným v peňažnom denníku sa vyjadriť nevedel. Pravidelné výdavky má 240,- Eur bytový fond, 165,- Eur hypotekárny úver, 40,- Eur elektrina a plyn, 23,- Eur internet, 172,- Eur lízing, 300,- Eur odvody (zdravotné a sociálne), 200,- Eur školné a cestovné pre dcéru Y., smetné a daň za byt 10,- Eur (120,- Eur ročne), 12,42 Eur poisťka (149,- Eur ročne), 30,- Eur havarijná poisťka (360,- Eur ročne). Býva v štvorizbovom byte v O., ktorý je v jeho výlučnom vlastníctve, avšak je zaťažený hypotékou. Býva tam s priateľkou a spoločnou dcérou Y.. Inú nehnuteľnosť nevlastní. Vlastní osobný automobil zn. Volkswagen Golf r. výroby 2013. Vozidlo zn. JEEP má prenajaté, nie je jeho vlastníkom. Dcéra Y. navštevuje X. N. Y. Š. T. U.. Jej zdravotný stav je dobrý. Zvýšené výdavky má so zakupovaním okuliarov a kontaktných šošoviek. Nosí tiež zubný strojček. Uhradil jej školné a zápisné v sume 550,- Eur na pol roka. Priateľka mala príjem len občasne vo výške 300 až 400,- Eur, nie pravidelne, nakoľko má zdravotné problémy a čaká ju operácia. Aktuálne je bez príjmu. Zdravotné problémy má približne 2 roky. Nepoberá žiadne dávky. Ďalšie vyživovacie povinnosti okrem spoločnej dcéry Y. nemá. Výživné na navrhovateľku platí pravidelne.

14. Podľa § 62 ods. 1 zákona č. 36/2005 Z. z. zákon o rodine a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „ZR“), plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť.

15. Podľa § 62 ods. 2 ZR, obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov.

16. Podľa § 62 ods. 5 ZR, výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov. Pri skúmaní schopností, možností a majetkových pomerov povinného rodiča súd neberie do úvahy výdavky povinného rodiča, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť.

17. Podľa § 65 ZR, výživné plnoletých detí upraví súd len na návrh.

18. Podľa § 75 ods. 1 ZR, pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihliadne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu; rovnako prihliadne aj na neprimerané majetkové riziká, ktoré povinný na seba berie.

19. Podľa § 76 ods. 1 ZR, výživné sa platí v pravidelných opakujúcich sa sumách, ktoré sú zročné vždy na mesiac dopredu.

20. Podľa § 77 ods. 1 ZR, právo na výživné sa nepremlčuje. Možno ho však priznať len odo dňa začatia súdneho konania. Výživné pre maloleté dieťa možno priznať najdlhšie na dobu troch rokov spätne odo dňa začatia konania, ak sú na to dôvody hodné osobitného zreteľa.

21. Podľa § 2 ods. 1 zákona č. 161/2015 Z. z. Civilný mimosporový poriadok (ďalej len „CMP“), na konania podľa tohto zákona sa použijú ustanovenia Civilného sporového poriadku, ak tento zákon neustanovuje inak.

22. Podľa § 217 ods. 1 veta prvá zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok (ďalej len „CSP“), pre rozsudok je rozhodujúci stav v čase jeho vyhlásenia.

23. Podľa § 232 ods. 2 a 3 CSP, ak súd uložil v rozsudku povinnosť plniť, rozsudok je vykonateľný márnym uplynutím lehoty na plnenie, ak nie je ustanovené inak. Lehota na plnenie je tri dni a plynie od právoplatnosti rozsudku. Súd môže v odôvodnených prípadoch určiť dlhšiu lehotu.

24. Podľa § 157 CMP, rozsudok vo veciach výživného možno na návrh zmeniť alebo zrušiť, ak sa zmenia pomery.

25. Predmetom konania je návrh navrhovateľky ako plnoletej oprávnenej osoby na zvýšenie výživného voči jej otcovi ako povinnému z vyživovacej povinnosti zo sumy 130,- Eur na sumu 250,- Eur mesačne.

26. Súd môže zmeniť predchádzajúce rozhodnutie, ktorým bola naposledy upravená výška vyživovacej povinnosti len v prípade ak oproti poslednej úprave došlo k zmene pomerov. Zmena pomerov z času vyhlásenia rozsudku nemôže byť akákoľvek. Musí ísť o podstatnú zmenu oproti času, keď súd rozhodoval o výške výživného naposledy. Na to, aby súd mohol viesť dokazovanie o novom návrhu, si musí ako prvý krok najprv ustáliť, či došlo k zmene pomerov a následne, či došlo k takej zmene pomerov, ktorú možno chápať ako podstatnú oproti pôvodným okolnostiam.

27. Pri skúmaní dôvodnosti podaného návrhu na zvýšenie výživného pre plnoletú navrhovateľku súd prihliadal na odôvodnené potreby navrhovateľky i na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Pod odôvodnenými potrebami navrhovateľky je nutné rozumieť potreby základné, ktorými sú strava, ošatenie, hygiena, pomerná časť nákladov za bývanie, poplatky za lekársku starostlivosť, lieky a pod., ako aj náklady spojené so školskými a mimoškolskými aktivitami, šport, kultúru. Možnosti a schopnosti povinného, teda rodiča, na ktorého je plnoleté dieťa výživou odkázané, sú dané jednak jeho vzdelaním, povoláním, praxou, zdravotným stavom, celkovými majetkovými pomermi a u samostatne zárobkovo činnnej osoby tiež mierou jeho pracovnej aktivity, kvalitou jeho práce a schopnosti uplatniť sa v konkurencii.

28. Súd dospel k záveru, že od ostatnej úpravy výživného rozsudkom Okresného súdu Trnava č.k. 11P/77/2016-82 zo dňa 24.01.2017 došlo k podstatnej zmene pomerov na strane výživou oprávnenej navrhovateľky odôvodňujúcej zmenu výšky vyživovacej povinnosti povinného otca. Návrh navrhovateľky na zvýšenie výživného považoval súd za sčasti dôvodný, a preto vo výroku I. rozsudku zvýšil vyživovaciu povinnosť povinného k navrhovateľke zo sumy 130,- Eur na sumu 180,- Eur s účinnosťou od 14.10.2021, t.j. odo dňa podania návrhu. V prevyšujúcej časti návrh navrhovateľky ako nedôvodný vo výroku III. rozsudku zamietol.

29. K zmene pomerov na strane navrhovateľky prišlo z dôvodu jednak uplynutia viac ako piatich rokov od času poslednej úpravy, ale najmä v súvislosti so začatím štúdia navrhovateľky na vysokej škole od 01.10.2021. Navrhovateľka ukončila štúdium na strednej škole v auguste 2019 a v období od 01.09.2019 do 08.08.2021 bola vedená v evidencii uchádzačov o zamestnanie. Od 01.10.2021 začala študovať na vysokej škole v dennej forme, čo súd posúdil ako prípravu na budúce povolanie, a preto od 01.10.2021 sú jej rodičia povinní prispievať na jej výživu. Navrhovateľka je už dospelá, má XX . rokov, čo znamená aj vyššie pravidelné výdavky oproti času ostatnej úpravy, kedy mala navrhovateľka 17 rokov. K zvýšeniu výdavkov navrhovateľky na vysokú školy nedošlo v podstatnej miere, pretože s jej študijným odborom - verejná správa, je spojený najmä nákup študijnej literatúry, keď štúdium grafického dizajnu na strednej škole predstavovalo podľa názoru súdu vyššie výdavky. Navrhovateľka ale tak ako pri predchádzajúcom rozhodovaní súdu, má zhoršený zdravotný stav, trpí celiakiou a pribudla jej laktózová intolerancia.

Dôvodnosť zvýšenia výživného videl súd najmä v uplynutí času od poslednej úpravy a zvýšených nákladoch navrhovateľky na stravu z dôvodu bezpečkovej a bezlaktózovej diéty.

30. K zmene osobných pomerov u rodičov navrhovateľky nedošlo. Tak matka ako aj otec (povinný) žijú v spoločnej domácnosti s partnermi a ani jednému nepribudla žiadna ďalšia vyživovacia povinnosť. Matka navrhovateľky je od 15.03.2022 zamestnaná. Dovtedy bola evidovaná na úrade práce, bez výplaty dávky v nezamestnanosti. Jej priemerný príjem zo zamestnania v čistom je vo výške 612,63 Eur. Súd vychádzal z príjmu za obdobie od 04/2022 do 08/2022, nakoľko v mesiaci marec matka navrhovateľky neodpracovala celý mesiac. Oproti predchádzajúcej úprave výšky výživného teda došlo aj na strane navrhovateľkinej matky k zvýšeniu príjmu (o 66,40 Eur). Povinný otec stále pracuje ako živnostník a vykonáva upratovacie a čistiace služby. Tvrdenie povinného, že jeho príjem zo živnosti je vzhľadom na zlú situáciu na trhu z dôvodu pandémie nedostatočný a neumožňuje zvýšiť výživné na navrhovateľku považoval súd za účelové. Ako aj jeho tvrdenia, že dosahuje príjem v čistom 400,- Eur až 460,- Eur. Súd potom vychádzal z čistého príjmu otca, ktorý deklaroval a ktorý je aj podľa názoru súdu v jeho možnostiach a schopnostiach dosahovať vo výške 900,- Eur (povinným uvádzaná fakturácia 1.200,- Eur po odrátaní povinných odvodov do sociálnej a zdravotnej poisťovne). Aj u povinného potom došlo k zvýšeniu jeho príjmu oproti predchádzajúcej úprave (o 200,- Eur). Súd neprihliadal na tú skutočnosť, že povinný by mal prispievať na chod jeho domácnosti vo zvýšenej miere z dôvodu, že jeho partnerka má zdravotné problémy a nemôže pracovať. Povinný uvedené tvrdenia ničím nepodložil a ním predložené lekárske správy záver o jej nemožnosti sa zamestnať a dosahovať tak príjem zo zamestnania nepreukazujú. Vyplývalo z nich len to, že jeho partnerka má zdravotné problémy a čaká ju operácia, avšak to že by mala zníženú pracovnú schopnosť alebo bola dočasne práceneschopná preukázané nebolo. Najmä v kontexte s tým, že povinný nevedel vysvetliť z akého dôvodu je u neho stále zamestnaná, síce bez výplaty mzdy, ale dočasne práceneschopná nie je. Súd neprihliadal na peňažný denník predložený za rok 2022, keďže daňové priznanie sa podáva až po uzavretí účtovného roku k 31.12., čiže v tomto prípade je možné vychádzať prihliadať len na daňové priznania podané povinným daňovému úradu za predchádzajúce roky. Keďže príjem povinného vychádzajúci z daňových priznaní bol vo výške 466,- Eur za rok 2021, vo výške 442,- Eur za rok 2020 a vo výške 381,- Eur za rok 2019 a sám na druhej strane uvádzal súdu príjem 1.200,- Eur po odrátaní povinných výdavkov vo výške 300,- Eur, mal súd za to, že príjem vo výške 900,- Eur je aj schopný dosahovať a nie ten, ktorý deklaruje v odkaze na podané daňové priznania. Zmena na strane povinného nastala potom už len v tom, že jeho druhá dcéra Y., pochádzajúca z jeho aktuálneho vzťahu je tiež ako navrhovateľka staršia, študuje X. N. Y. Š., čím sa tiež zvýšili jej náklady na výživu. Čo sa týka partnera matky navrhovateľky u neho došlo tiež k zmene jeho príjmu, ktorý sa zvýšil (o 767,12 Eur) a aktuálne dosahuje príjem vo výške 2.139,22 Eur (1.649,62 Eur zo zamestnania + 489,60 Eur invalidný dôchodok). Zvýšila sa ale aj jeho vyživovacia povinnosť voči plnoletej dcére, ktorú má z predchádzajúceho vzťahu na sumu 260,- Eur. Navrhovateľkina matka má s partnerom tiež spoločné dieťa, S. vo veku XX N., ktorá oproti predchádzajúcej úprave vyrástla, čomu zodpovedajú vyššie výdavky. Povinný navrhovateľke nad rámec bežného výživného neprispieva. Súd za odôvodnené priemerné mesačné náklady na plnoletú navrhovateľku považuje celkovo sumu cca 420,65 Eur mesačne (strava 250,- Eur, oblečenie a obuv 50,- Eur, hygiena a kozmetika 20,- Eur, lieky a vitamínové doplnky 10,- eur, telefón 25,- Eur, cestovné 10,- Eur, školské potreby 10,- Eur, náklady na bývanie 45,65 Eur (mesačne internet 5,90 Eur + plyn 15,- Eur + elektrina 14,25 Eur + voda 7,25 Eur + odpad, daň, poisťka 3,25 Eur). Zvýšené náklady má navrhovateľka najmä z dôvodu jej nepriaznivého zdravotného stavu, preto súd považoval za dôvodný výdavok na stravu vo výške 250,- Eur. Za odôvodnený výdavok považoval aj jednorazový nákup notebooku v sume 550,- Eur a zakúpenie študijných materiálov vo výške 135,- Eur, po rozpočítaní na 12 mesiacov 57,- Eur. K výdavkom navrhovateľky na rehabilitáciu, ktoré prezentovala navrhovateľka na poslednom pojednávaní súd uvádza, že jej ešte nevznikli, pričom rehabilitácie navrhovateľka môže absolvovať aj v nemocnici, a tieto jej budú uhradené zo zdravotného poistenia.

31. K tvrdeniam povinného o tom, že má neuhradené exekúcie, či nedoplatok na sociálnom poistení súd uvádza, že otec ako povinný rodič, ktorý má vyživovaciu povinnosť voči navrhovateľke je povinný zabezpečiť svoje záležitosti tak, aby vedel svoju vyživovaciu povinnosť plniť. Súd považoval za nenáležité jeho tvrdenia o tom, že navrhovateľka ťažko skočila strednú školu a že na vysokú školu nemá. Ako rodič by ju mal v tomto rozhodnutí podporovať, nakoľko to pre navrhovateľku znamená lepšie predpoklady pre nájdenie si lepšie platenej práce po ukončení školy. Tvrdenia o tom, že navrhovateľka je plne schopná sa živiť svojou podnikateľskou činnosťou neboli v konaní preukázané. Ak by si aj navrhovateľka počas štúdia brigádnicke privyrábala, je to len na jej prospech a v žiadnom prípade to

nezbavuje povinného jeho vyživovacej povinnosti k navrhovateľke. V prípade ak povinnému vykonávanie podnikateľskej činnosti neprináša dostatočný príjem na úhradu jeho nákladov, a v prvom rade plnenie si vyživovacej povinnosti voči navrhovateľke, tak je na mieste aby si našiel inú, lepšie ohodnotenú prácu.

32. V súvislosti s určením výšky výživného zo strany povinného rodiča je potrebné uviesť, že neexistujú záväzné kritériá pre jeho určenie a vždy sa vychádza z individuálneho posúdenia. Súd musí vždy zhodnotiť, jednak oprávnené výdavky dieťaťa a jednak zárodkové a majetkové schopnosti rodičov. Ďalej súd poznamenáva, že vyživovacia povinnosť prináleží obom rodičom. Samotnú výšku vyživovacej povinnosti potom súd určil aj s prihliadnutím na ustálenú súdnu prax tunajšieho krajského súdu, keď výživné by sa malo pohybovať v rozpätí 20 - 30 % jeho priemerného čistého mesačného príjmu na všetky vyživovacie povinnosti. Z čistého príjmu 900,- Eur, ktorý povinný dosahuje zo živnosti je schopný prispievať na výživu plnoletej navrhovateľky sumou 180,- Eur mesačne. V tu prejednávanvej veci z dôvodu plnoletosti navrhovateľky ako aj z dôvodu zvýšených výdavkov na stravu potom súd určoval výšku výživného na všetky vyživovacie povinnosti povinného v rozsahu 30% a pri sume 180,- Eur na navrhovateľku zostáva ešte povinnému suma 90,- Eur na jeho druhú dcéru. Súd teda prihliadal aj na skutočnosť, že povinný má ešte jednu vyživovacu povinnosť voči maloletej dcére Y., ktorá však vyrastá s ním v spoločnej domácnosti, a preto okrem finančného plnenia s na jej výžive podieľa aj osobnou starostlivosťou. Vyššiu finančnú sumu je povinný poskytovať navrhovateľke aj z dôvodu jej horšieho zdravotného stavu pre potrebu zakupovania bezlepkovej a bezlaktózovej stravy. Zvyšok výdavkov navrhovateľky bude kompenzovať jej matka, ktorá je taktiež povinná prispievať na jej výživu a spolu s rodinnými prídavkami (vo výške 30,- Eur mesačne) a kompenzačným príspevkom na stravu (39,40 Eur mesačne) budú pokryté jej pravidelné odôvodnené výdavky. Matka vzhľadom na vyšší príjem jej partnera má vyššiu životnú úroveň, čo umožňuje jej partnerovi vo vyššej miere kompenzovať výživné na ich spoločnú dcéru S.. Po zvážení všetkých vyššie uvedených skutočností súd dospel k záveru, že takto ustálená výška výživného korešponduje aktuálnym potrebám navrhovateľky a zodpovedá aj kritériám Zákona o rodine.

33. Súd zvýšil výživné povinného od 14.10.2021, teda odo dňa podania návrhu, tak ako žiadala navrhovateľka, keď v dôsledku zvýšenia výživného odo dňa 14.10.2021 súd vo výroku III. vyčíslił povinnému nedoplatok na zročnom výživnom za obdobie od 14.10.2021 do 30.09.2022 (keďže rozsudok bol vyhlásený dňa 22.09.2022 a splatnosť zvýšeného výživného je určená k 15. dňu v mesiaci) v sume 577,54 Eur (2.078,77 Eur - 1.501,23 Eur), keď povinný mal za uvedené obdobie zaplatiť výživné vo výške 2.078,77 Eur (pomerná časť za október 2021 vo výške 98,77 Eur + za 11 mesiacov vo výške 1.980,- Eur; november 2021 až september 2022 po 180,- Eur, t.j. 11 x 180,- Eur), pričom v zmysle predchádzajúcej úpravy mal povinný uloženú povinnosť za dané obdobie uhradiť výživné vo výške 1.501,23 Eur. Uvedený nedoplatok na zročnom výživnom súd povolil povinnému zaplatiť v splátkach vo výške 30,- Eur mesačne splatných spolu s bežným výživným počnúc mesiacom nasledujúcim po právoplatnosti rozsudku s tým, že omeškanie s plnením jednej splátky má za následok zročnosť celého plnenia, keď súd rozhodol v súlade s § 232 ods. 3 a 4 CSP, pričom zohľadnil výšku určeného výživného, majetkové pomery povinného a tiež skutočnosť, aby bol dlh zaplatený najneskôr do troch rokov.

34. Týmto rozsudkom súd vo výroku IV. zmenil rozsudok Okresného súdu Trnava č. k. 11P/77/2016-82 zo dňa 24.01.2017 v časti určenia výšky bežného výživného povinného na navrhovateľku, ako aj platobného miesta, keďže od plnoletosti navrhovateľky je potrebné plniť.

35. Podľa § 58 CMP, o nároku na náhradu a o výške trov konania rozhoduje súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí.

36. Podľa § 57 CMP, o povinnosti nahradiť trovy konania, ak nejde o trovy konania štátu, rozhoduje súd len na návrh.

37. Podľa § 52 CMP, žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania, ak tento zákon neustanovuje inak.

38. O náhrade trov konania účastníkov rozhodol súd podľa § 52 CMP vo výroku V. rozsudku, keď rozhodol, že žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania, nakoľko v mimosporových konaniach je v zásade vylúčený nárok na náhradu trov konania, pričom súd dospel k záveru, že nebol dôvod odchýliť sa od tohto základného pravidla o trovách v mimosporovom konaní, keďže súd

nezistil žiadne osobitné okolnosti, ustanovené ako výnimky v § 53, § 54 a § 55 CMP (osobitné typy konaní, zavinenie trov účastníkom, ktorý mal v konaní nejakú povinnosť, resp. výnimočné zohľadnenie princípu spravodlivosti s ohľadom na okolnosti prípadu) a vzhľadom na výsledok konania by ani nebolo spravodlivé, aby niektorému z účastníkov súd nárok na náhradu trov konania priznal.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku je možné podať odvolanie v lehote do 15 dní odo dňa jeho doručenia na Okresnom súde Trnava (§ 355 ods. 1 CSP).

Odvolanie zo strany povinného nie je prípustné, nakoľko sa vzdal práva podať odvolanie proti všetkým výrokom rozhodnutia do zápisnice na pojednávaní po vyhlásení rozhodnutia.

V odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach podania, a síce ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje, podpis, spisová značka konania uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej. Odvolanie možno odôvodniť aj tým, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci.

Odvolacie dôvody možno meniť a dopĺňať až do rozhodnutia o odvolaní. V odvolacom konaní možno uvádzať nové skutkové tvrdenia a predkladať nové dôkazné návrhy. Zmena návrhu na začatie konania je v odvolacom konaní prípustná.

Ak povinný dobrovoľne neplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, môže oprávnený podať návrh na vykonanie exekúcie podľa zákona č. 233/1995 Z. z., ak ide o rozhodnutie o výchove maloletých detí návrh na súdny výkon rozhodnutia (§ 370 a nasl. CMP).